

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs Illvstratvs

Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich

Helmeftadii, 1667

Caput XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

operis collocavit Petrus à Beek, Vrbs Aquensis Vrbs regalis, Regni sedes principa-
lis Prima Regum curia. Æneas Sylvius in descriptione Germania: Aquisgra-
num Germanici regni sedes, ubi palatium totâ Germaniâ nobilissimum, Caesarum
qui ex Teutonicis petiti sunt egregias ex lapide statuas ostentat: & delubrum in-
signe in quo reges iungantur. Vid. Petrus de Andlo, de Imperio Romano-Germanico
lib. 1. cap. XIII. & Marquardus Freherus notis ad eundem pag. 137. Quàm mi-
serè paulò post Vrbs isthæc vastata fuetit, & mox instaurata, ex historiis
notum est. Cæterum de Thermis Aquensibus, earumque ortu, qualita-
te, differentiâ, eleganter disserit Franciscus Fabricius, peculiari tractatu, ac
post eundem Petrus à Beek Canonicus Aquensis, in Aquisgrano, cap. 12. pag.
238. Non possum quin Ferii Helperici, Poëtæ ejus ævi non omninò pessimi,
versiculos aliquot subijciam:

*Hic alii Thermas calidas reperire laborant,
Balnea sponse sua ferventia molere cludunt,
Marmoreis gradibus speciosa sedilia pangunt.
Fons nimio bullentis aqua fervore calere
Non cessat, partus rivus deducit in omnes
Vrbis.*

Satellitum & custodum corporis turbam) Etsi Monachus Sangallensis
non exiguum satellitum numerum hinc inde commemorat, tamen stre-
nuè mentitur Turpinus cap. xx. circa lectum ejus per singulas noctes cen-
tum viginti fortes orthodoxos constitutos ad custodiendum eum, quorum
quadraginta primam noctis vigiliam traxerint, decem scilicet ad caput, & de-
cem ad pedes, & decem ad dextram, & decem ad lavam, manu dextrâ nudam spa-
tham, & sinistra ardentem candelam tenentes. Eodem modo secundam
vigiliam alios quadraginta: Similiter alios quadraginta tertiam vigiliam
noctis, usque ad diem, aliis dormientibus observasse.

CAPUT XXIII.

VEstitu patrio, hoc est Francico, utebatur: ad cor-
pus camisiam lineam, & feminalibus lineis indue-
batur: deinde tunicam, quæ limbo serico ambie-
batur, & tibialia: tum fasciis crura, & pedes cal-
ciamentis constringebat: & ex pellibus * lutrinis thorace
confecto, humeros ac pectus hyeme muniebat. † Sago 2
Veneto amictus, & gladio semper accinctus, cujus capulus
ac bal-

* In MS.
absst,

ac balthæus aut aureus aut argenteus erat: aliquoties & gemmâto ense utebatur: quod tamen non nisi in præcipuis solennitatibus, vel si quando exterarum gentium legati venissent, faciebat. † Peregrina verò indumenta, quamvis pulcherrima, respuebat, nec unquam eis indui patiebatur: excepto quòd Romæ semel Adriano Pontifice petente, & iterum Leone successore ejus supplicante, longâ tunicâ & chlamide amictus, & calceis Romano more formatis, induebatur. † In * solennitatibus veste auro texta, & calciamenti gemmatis, & fibulâ aureâ sagum astringente: diademate quoque ex auro & gemmis ornatus incedebat: aliis autem diebus habitus ejus parum à communi ac plebeio abhorrebat.

* MS. scilicet
sivitatibus

ANIMADVERSIONES AD CAP. XXIII.

Vestitupatrid, hoc est Francicò, utebatur.) Retinentissimus antiqui moris Carolus fuit, adeò quidem, ut visâ braccatorum turba indignandus exclamarit: *En liberos Francos, qui eorum quos vicere vestimenta inuspicatò usurpant! Quid ista pirtaviola profunt? totum non operiunt corpus, maxima ex parte nudum relinquunt, neque à pluvii ventisq, defendunt.* Edixit ergo ne amplius hujusmodi vestibus uterentur, Aventin. lib. iv.

Camisiam lineam, Subuculam intelligit, quæ cutem proximè attingebat, ut rectè interpretatur Elias Vinetus commentario ad Ausonium n. 84. Interulam alij appellant. Papias Glossario: *Interula, interior tunica, hoc est supparus, (sic enim hîc lego) quod vulgò dicitur Camisia.* Nam quod Caspar Barthius Animadvers. in Guilielmum Britonem lib. 11. Philipp. v. 397. *Superariam* in Papiâ pro *Suparo* substituit, longius petitum est. Clare Paulus Diaconus, Epitomator Festi, colum. 457. Edit. Gothofredi: *Supparus vestimentum puellarum lineum, quod & sabucula, id est Camisia dicitur.* Brito in Synonimi:

*Interulam vel Camisiam rem dicimus unam,
Additur his alias subucula vestes.*

Eleganter *Camisias* describit Hieronymus ad Fabiolam de Vestitu sacerdotum! *Solent, inquit, militantes habere lineas, quas Camisias vocant, sic aptas membris, & adstrictas corporibus, ut expediti sint vel ad cursum vel ad prælia.* Frequens est ea